

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Locorvm Commvnivm Religionis Christianæ Partitiones

Arnoldus <Vesaliensis>

Coloniae, 1565

VD16 H 312

Caput 26. Quae operans & cooperans gratia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-30256

L I B E R . II.

enim est currentis, nec volentis, sed Rom. 9.
Dei per gratiam miserentis.

Caput 26.

Quæ operans & cooperans gratia?

Duplicem Deus gratiam libe-
re confert arbitrio: operan-
rem, nempe qua voluntatem
præparat, ut bonum velit: & coope-
rantem, ne frustra, sed ipsa re atque
effectu velit.

Hinc malè sentit hæreticus, putās
hominem posse & velle bonum ope-
rari ex libero arbitrio sine gratia, Rom. 9.
cū dicat Apostolus: Non est volen-
tis neque currentis, sed miserentis 1. Cor. 15.
Dei. Neque enim ideo Deus alicuius
miseretur, quia velit & currat: sed
ideo vult & currit, quia Deus eius
miseretur: ita ut totum Deo tribua-
tur, qui hominis voluntatem præue-
nit & præparat, & adiuuat præpara-
tam, ad efficaciter operandum.

At eadem gratia, quæ dicta est ope-
rans & cooperans, quandoq; & præ-
ueniens & subsequens nominatur.

Quæ operans seu præueniens, fi-
des est dilectioni coniuncta, volunta-
tem bonam non quidem tempore, Psal. 58.
sed natura & causalitate præcedens: Matt. 5.
Luc. 11.

D 7 ab ipsa

L
LOCORVM COMMVNIVM
ab ipsa voluntate, non aliquo merito
acquiritur, sed à deo gratis datur:
habita tamen gratia, ipsamq; comi-
tans voluntas, multa alia Dei dona
præcedit.

Ordinem gratiarum hunc consti-
tuit Augustinus. Principio datur in-
tellectus & cognitio boni, vt nimi-
rum ydeas quām vtilis & honesta
iustitia sit. Proximū est eiusdem con-
cupiscentia seu desiderium. Ac de-
mum, vt iustitiam cum delectatione
opereris.

Porro quoniam multi habent bo-
ni desiderium, quod tamen nondum
queunt perficere: estimari facile po-
test, quām fit alia atque alia operan-
tis atque cooperantis gratiæ vis &
ordo, licet eodem fonte promanet.

Sunt autem tria bonorum gene-
ra: magna, vt virtutes, quibus nemo
malè vti potest: minima, & bona tem-
poraliz: & media, vt potentiae ani-
mæ: quibus vltimis duobus, & bene
& malè homines vti possunt. In me-
diis autem bonis etiam liberum ar-
bitrium continetur: cuius etiam bo-
nus usus, virtus est, quæ in magnis
bonis computatur, quæ omnia à deo
esse constat,

Caput